

Opinia Komitetu Regionów „Współpraca terytorialna w regionie Morza Śródziemnego poprzez Instrument makroregionu adriatycko-jońskiego”

(2012/C 9/03)

KOMITET REGIONÓW

- podkreśla, że strategia makroregionalna nie może obejmować wszystkich obszarów działania, lecz musi się koncentrować na wyzwaniach i problemach danego makroregionu, które należy wskazać w ocenie dokonanej wspólnie przez partnerów, i przypomina, że jako obszar funkcjonalny makroregion nie ma uprzednio ustalonych granic, a jego wytyczenie jest ściśle związane ze wspólnymi wyzwaniami, które zamierza się podjąć;
- uważa, że zgodnie z tą wizją strategia makroregionalna może stać się istotnym narzędziem realizacji celu spójności terytorialnej;
- podkreśla, że istotną wartością dodaną strategii adriatycko-jońskiej jest okazanie przez UE zainteresowania Bałkanami Zachodnimi, co jest istotnym czynnikiem pojednania obszarów i przyczynia się do procesu integracji europejskiej;
- przypomina, że obszar geograficzny, którego dotyczy ta strategia, obejmuje trzy państwa członkowskie (Włochy, Grecję i Słowenię), dwa kraje kandydujące (Chorwację i Czarnogórę) oraz trzy potencjalne kraje kandydujące (Albanię, Bośnię i Hercegowinę oraz Serbię); podkreśla, że oprócz wymiaru morskiego podejście makroregionalne będzie musiało uwzględniać każde poważniejsze wyzwanie stojące obecnie przed makroregionem adriatycko-jońskim (ochrona i zachowanie środowiska, energia, zmiana klimatu, badania naukowe i innowacje itp.);
- przypomina, że zasadzie „trzech nie” Komisji (żadnych nowych uregulowań, żadnych nowych instytucji i żadnych nowych środków) musi towarzyszyć zasada „trzech tak”: dla stosowania i kontroli istniejących uregulowań w makroregionie; dla tworzenia platformy, sieci lub EUWT, dla uzgodnionego wykorzystywania istniejących zasobów finansowych.

Sprawozdawca Gian Mario SPACCA (IT/ADLE), przewodniczący regionu Marche

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Wyraża zadowolenie, że przyjęcie przez Radę Europejską w październiku 2009 r. strategii europejskiej dla makroregionu Morza Bałtyckiego zapoczątkowało proces, dzięki któremu niektóre regiony europejskie zastosowały lub stosują instrument strategii makroregionalnych w odpowiedzi na problemy związane z harmonijnym i zrównoważonym rozwojem.

2. Przypomina swą rolę w opracowywaniu od samego początku strategii makroregionalnych, gdyż umożliwiają one wsparcie udziału władz lokalnych i regionalnych, o ile inicjatywy te wnoszą wartość dodaną w projekt europejski.

3. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że na forum „Makroregiony Europy: integracja poprzez współpracę terytorialną”, zorganizowanym 13 kwietnia 2010 r., wiele regionów europejskich potwierdziło swoje zainteresowanie tym zagadnieniem, a dyskusja i dogłębna analiza, którą przeprowadzono przy tej okazji, pozwalają stwierdzić, że makroregion może być innowacyjną formą współpracy terytorialnej na szczeblu międzyregionalnym i ponadnarodowym, która zwiększa spójność i koordynację działań politycznych w różnych sektorach, racjonalizując wykorzystanie zasobów finansowych, nadając większe znaczenie władzom lokalnym i regionalnym zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów, a także angażując w szerokim zakresie organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

4. Uważa, że ze względu na sposoby i obszary działania podejście makroregionalne może się spójnie wiązać z innymi obszarami strategicznymi polityki UE, takimi jak strategia „Europa 2020”, polityka spójności oraz zintegrowana polityka morską.

5. Podkreśla, że ze względu na swój charakter strategia makroregionalna nie może obejmować wszystkich obszarów działania, lecz musi się koncentrować na wyzwaniach i problemach danego makroregionu, które należy wskazać w ocenie dokonanej wspólnie przez partnerów, łącząc zasady współpracy z zasadą pomocniczości.

6. Zauważa, że jako obszar funkcjonalny makroregion nie ma uprzednio ustalonych granic, a jego wytyczenie jest ściśle związane z rodzajem i liczbą wspólnych wyzwań, które zamierza się podjąć. Dlatego też ich wytyczanie powinno się odbywać na podstawie konkretnych kryteriów (współzależności geograficznych) w celu współpracy nad problemami, które dają się rozwiązać. Powinno to zapewnić lepsze powiązanie z innymi obszarami, takimi jak Europa Środkowa, region Alp i region Dunaju.

7. Uważa, że zgodnie z tą wizją strategia makroregionalna może stać się istotnym narzędziem realizacji celu spójności terytorialnej, którą w dużym stopniu promuje się w traktacie

lizbońskim, i wzmocnić proces przystąpienia do UE krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących, opierając się na wspólnych interesach regionów ze „starych” i „nowych” państw członkowskich, a także z państw trzecich, czego dowodzą już przykłady strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego i dla regionu Dunaju.

8. Podkreśla, że istotną wartością dodaną adriatycko-jońskie strategii makroregionalnej jest okazanie przez UE zainteresowania Bałkanami Zachodnimi, tak jak to miało miejsce w przeszłości w przypadku integracji obszarów Europy Środkowej i Wschodniej.

9. Zwraca uwagę, że adriatycko-jońska strategia makroregionalna jest istotnym czynnikiem pojednania obszarów na wschód od Mórza Adriatyckiego i Jońskiego, a w jej ramach uznaje się i na nowo odkrywa wartości, które od stuleci łączą oba wybrzeża.

10. Zauważa, że kolejną wartością strategii makroregionalnej jest fakt, iż umożliwia ona wzmocnienie współpracy regionalnej na terytorium stanowiącym także część bardziej rozległego obszaru Morza Śródziemnego, a jednocześnie przyczynienie się do procesu integracji europejskiej.

11. Podkreśla, że makroregion nie jest kolejnym poziomem instytucjonalnym w UE, lecz siecią, metodą operacyjną czy też raczej wspólnym działaniem obejmującym różne podmioty europejskie, krajowe, regionalne i lokalne, a także różne kierunki polityki i programy finansowania. Dlatego też pożądane jest połączenie w elastyczną i niezbiurokratyzowaną sieć wszystkich zainteresowanych podmiotów, instrumentów i inicjatyw.

Strategia Unii Europejskiej na rzecz regionu adriatycko-jońskiego: kontekst

12. Odnotowuje, że obszar Morza Adriatyckiego i Jońskiego jest międzynarodowym regionem i basenem morskim. Zarówno z historycznego, geograficznego, gospodarczego, ekologicznego, jak i społecznego punktu widzenia interakcje między krajami były zawsze kluczową cechą tego obszaru. Morza Adriatyckie i Jońskie są głównym (eko)regionem morskim w Europie, sąsiadując ze sobą i łącząc się z centralnym obszarem Morza Śródziemnego, które jest morzem półzamkniętym i ma niski stopień wymiany wody.

13. Podkreśla, że do makroregionu adriatycko-jońskiego (AIMR) należą nadbrzeżne państwa członkowskie UE, a także kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące. Jest to obszar bardzo zróżnicowany pod względem gospodarczym, środowiskowym i kulturowym. Wraz z trwającym obecnie procesem przystąpienia do UE wspomnianych krajów Bałkanów Zachodnich, obszar Mórza Adriatyckiego i Jońskiego będzie miał już nie tylko wspólne dziedzictwo, lecz w jeszcze większym stopniu będzie na niego wpływać swobodny przepływ osób, towarów i usług.

14. Przypomina, że obszar geograficzny, którego dotyczy ta strategia, obejmuje trzy państwa członkowskie (Włochy, zwłaszcza z regionami leżącymi nad Morzem Adriatyckim i Jońskim, Grecję i Słowenię), dwa kraje kandydujące (Chorwację i Czarnogórę) oraz trzy potencjalne kraje kandydujące (Albanię, Bośnię i Hercegowinę oraz Serbię) i rozpościera się on – nie licząc obszarów morskich – na powierzchni niewiele mniejszej niż 450 tys. km², zamieszkałej przez ok. 60 mln osób. Jest to region, którego obszar wykracza poza basen morski i który, ze względu na swój charakter łączący poszczególne obszary, narody i instytucje, w większym stopniu nadaje się do rozwinięcia wspólnej strategii mogącej stworzyć możliwości zrównoważonego rozwoju i zoptymalizować wymianę pomysłów, osób, towarów oraz usług.

15. Przypomina, że basen adriatycko-joński jest „morzem półzamkniętym”, a w dłuższej perspektywie będzie w coraz większym stopniu „morzem wewnętrznym” Unii Europejskiej. Jest to basen, który pod pewnymi względami przypomina obszar Morza Bałtyckiego, gdyż w obu przypadkach chodzi o morza o podobnych problemach i wyzwaniach, wytyczające granicę między państwami członkowskimi a krajami trzecimi i jednocześnie stanowiące naturalne ujście morskie dla obszaru naddunajskiego.

16. Podkreśla, że wszystkie obszary europejskie są ze sobą powiązane w sensie funkcjonalnym, a zatem pożądane połączenie obszaru nadbałtyckiego i naddunajskiego z obszarem adriatycko-jońskim stanowi naturalne uzupełnienie i wzmocnienie europejskiej polityki współpracy terytorialnej.

17. Przyjmuje do wiadomości, że od końca lat 70. z regionem adriatycko-jońskim związane są różne organizacje i inicjatywy, z których najistotniejsze to:

- forum miast adriatycko-jońskich, w wypadku którego w centrum zainteresowania znajduje się wspólny model administracyjny służący bardziej zrównoważonemu rozwojowi obszarów administracyjnych (ok. 50);
- forum izb handlowych, dla którego szczególne znaczenie mają aspekty gospodarczo-społeczne oraz ochrona zasobów (ok. 30);
- forum uczelni wyższych (UNIADRION), dla którego punktem wyjścia jest stworzenie stałego powiązania między uczelniami wyższymi a ośrodkami badawczymi na obszarze adriatycko-jońskim w celu wspólnej produkcji multimedialnej (ok. 32);
- inicjatywa adriatycko-jońska (AII), do której należą Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Grecja, Włochy, Czarnogóra, Słowenia i Serbia i która narodziła się pod koniec konfliktu w byłej Jugosławii w maju 2000 r. w Ankonie w celu zagwarantowania bezpieczeństwa i współpracy na obszarze adriatycko-jońskim;

— euroregion adriatycki, który skupia zasadniczo instytucje szczebla bezpośrednio poniżej szczebla krajowego z obu wybrzeży Morza Adriatyckiego w celu dialogu i koordynacji priorytetów w zakresie programowania.

Oprócz powyższych organizacji i inicjatyw istnieje jeszcze wiele sieci infrastruktury (na przykład *North Adriatic Port Association* (NAPA), kultury, kształcenia i szkolenia.

18. Przypomina, że Unia Europejska podejmuje ponadto w tym regionie istotne działania finansowane z programów tematycznych (transport, energia, środowisko naturalne itp.), programów krajowych i regionalnych w ramach europejskiej polityki spójności (Cel 1 i 2), a także programów europejskiej współpracy terytorialnej, takich jak program IPA CBC *Adriatico*, i odpowiadające im programy współpracy transgranicznej (np. Włochy – Słowenia, Grecja – Włochy) oraz współpracy transnarodowej – program na rzecz Europy Środkowej (Central Europe – CE), program na rzecz Europy Południowo-Wschodniej (South East Europe – SEE), program śródziemnomorski (MED) i program na rzecz obszarów alpejskich (Alpine Space) – z funduszu EFRR, a także z Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej. Pilna potrzeba realizacji strategii UE na rzecz makroregionu, a także jej wartość dodana wynikają z korzyści, jakie niosą z sobą ściśle powiązanie tych programów z programami realizowanymi na skalę krajową, regionalną i lokalną, a także inwestycji Europejskiego Banku Inwestycyjnego, lokalnego systemu kredytowego oraz podmiotów prywatnych. W związku z tym podkreśla, że proces ten nie może się ograniczać do podejścia międzyrządowego, lecz wymaga bezwzględnego wykorzystania dźwigni polityczno-instytucjonalnej oraz fachowej wiedzy instytucji UE.

19. Podkreśla, że ta szeroka sieć powiązań jest istotnym punktem odniesienia i niezbędną podstawą rozwoju europejskiego wymiaru polityki lokalnej i regionalnej; wsparcie systemów partnerstwa transgranicznego, transnarodowego i międzyregionalnego nabiera znaczenia strategicznego na szczeblu terytorialnym i przyczynia się do tworzenia systemów dialogu i współpracy między władzami lokalnymi, regionami i administracją centralną zgodnie z traktatem lizbońskim.

20. Uważa, że inicjatywa adriatycko-jońska (AII), ze względu na swe cechy charakterystyczne, a zwłaszcza na zainteresowanie, jakie zagadnienia ochrony wód morskich i wybrzeży wzbudzają w należących do niej państwach członkowskich, może przyjąć bardziej śródziemnomorski kształt. Natomiast bardziej ze względu na swój specyficzny aspekt geograficzny i związane z nim kwestie inicjatywa ta może wnieść wartość dodaną do procesów stabilizacji tego regionu, a szczególnie do dynamiki integracji w przestrzeni europejskiej bez dublowania zadań innych instytucji, które mają inną strukturę i znaczenie.

21. Przypomina, że dnia 5 maja 2010 r. w Ankonie Rada Adriatycko-Jońska złożona z ministrów spraw zagranicznych państw stowarzyszonych (AII) przyjęła deklarację, w której – popierając propozycję strategii makroregionalnej dla regionu adriatycko-jońskiego – zachęciła państwa członkowskie (Włochy, Grecję, Słowenię) do podjęcia wysiłków na rzecz jej przyjęcia przez instytucje wspólnotowe.

22. Podkreśla, że 23 maja 2011 r. w Brukseli Rada Adriatycko-Jońska przyjęła kolejną deklarację, w której – wyrażając zadowolenie z decyzji Rady Europejskiej z 13 kwietnia 2011 r. zachęcającej państwa członkowskie do kontynuacji prac na rzecz przyszłych makroregionów – potwierdza swe zaangażowanie na rzecz strategii makroregionalnej dla regionu adriatycko-jońskiego, która powinna być realizowana we współpracy z Komisją Europejską i przy udziale instytucji krajowych, regionalnych i lokalnych.

23. Zaznacza, że na VIII konferencji w dniu 29 kwietnia 2010 r. w Bari we Włoszech oraz na IX konferencji w dniu 11 kwietnia 2011 r. w Budwie w Czarnogórze przewodniczący parlamentów krajowych należący do inicjatywy adriatycko-jońskiej (AII) przyjęli deklarację końcowe zobowiązujące parlamenty do wzmożenia wysiłków na rzecz przyczynienia się do procesu przystąpienia do UE wszystkich krajów Bałkanów Zachodnich, biorących udział w tej inicjatywie, i zwrócili się do instytucji europejskich o rozwinięcie na obszarze Europy Południowo-Wschodniej strategii makroregionalnej dla basenu adriatycko-jońskiego.

24. Przypomina, że obszary objęte strategią są uzależnione pod względem funkcjonalnym od Morza Adriatyckiego lub Jońskiego. Różnice krajobrazowe i środowiskowe między dwoma wybrzeżami oraz obszarami położonymi wewnątrz krajów w basenie Morza Adriatyckiego mają duże znaczenie ze względu na ich cechy geomorfologiczne, dużą presję związaną z rozwojem miast i różnice demograficzne. Obszar ten jest również ściśle powiązany z obszarami Austrii i środkowo-wschodniej części basenu Morza Śródziemnego i w dużym stopniu odczuwa ich oddziaływanie.

25. Podkreśla, że na niektórych obszarach nadbrzeżnych występuje wysoki poziom urbanizacji, szczególnie w strefach przemysłowych oraz na obszarach o wysoko rozwiniętym sektorze turystycznym. Nadmierna presja związana z wykorzystaniem w celach produkcyjnych, miejscowy popyt i wynikające z tego przekształcenie siedlisk nadbrzeżnych doprowadziły do powszechnego przeludnienia i stałego kurczenia się środowiska naturalnego. Istnieją niemiernie doskonałe obszary przyrodnicze, a także obszary chronione na szczeblu krajowym i regionalnym.

26. Zwraca uwagę, że niektóre obszary nadbrzeżne odznaczają się ciągłością krajobrazu i dziedzictwem ekologicznym, którym obecnie w coraz większym stopniu zagrażają procesy rozwoju. W dziedzinie tej odnotowuje się takie problemy, jak brak oczyszczalni ścieków i systemu usuwania odpadów, coraz większa urbanizacja wybrzeża, a także stałe emisje do powietrza zanieczyszczeń z transportu, procesów przemysłowych i produkcji energii.

27. Podkreśla, że na szerszą skalę strategia UE dla regionu adriatycko-jońskiego ma być cennym atutem nie tylko dla tego obszaru, lecz również dla całej UE, gdyż jest ona w pełni ukierunkowana na realizację strategicznych wytycznych UE, dotyczących inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, a zwłaszcza na strategię „Europa 2020”. Okres planowania strategicznego należy rozpocząć w 2012 lub 2013 r., co umożliwi dostosowanie celów i zapewni jak największą spójność z priorytetami następnymi wieloletnich ram finansowych, wspólnych ram strategicznych oraz programów operacyjnych.

28. Uważa, że jeżeli konieczne byłoby zdefiniowanie zadania strategii adriatycko-jońskiej, można by stwierdzić, że polega ona na „łączeniu i ochronie”: tzn. łączeniu obszarów makroregionu w celu krzewienia zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnej ochronie wrażliwego środowiska morskiego i nadbrzeżnego, a także środowiska położonego w głębi kraju. Dwie makrostrategie UE dla regionu Morza Bałtyckiego i dla regionu Dunaju wraz ze strategią UE na rzecz makroregionu adriatycko-jońskiego oraz przyszłe strategii UE⁽¹⁾ mogą doprowadzić do stworzenia również powiązań i synergii infrastrukturalnych, wymienionych w punkcie 18 konkluzji Rady do Spraw Ogólnych z 13 kwietnia 2011 r. Powinny one stanowić idealną oś biegnącą z północy na południe Europy, a makroregion adriatycko-joński, obejmując również środkowo-wschodnią część basenu Morza Śródziemnego, poprawiłby i odblokowałby dostęp Europy Południowo-Wschodniej do reszty świata. Można by tego dokonać poprzez rozszerzenie korytarza bałtycko-adriatyckiego przewidzianego w komunikacie Komisji COM(2011) 500 z 29.6.2011 i połączenie go z sieciami intermodalnymi. W świetle potencjalnie znacznego terytorialnego pokrywania się strategii adriatycko-jońskiej i strategii na rzecz regionu Dunaju, Komisja Europejska powinna przewidzieć odpowiednie mechanizmy koordynujące.

Morze, wybrzeże i wewnątrz kraju: makroregion, który należy połączyć, ochronić i rozwinąć

29. Uważa, że basen morski jest z definicji wspólnym zasobem łączącym kraje i regiony z nim graniczące, a także wspólnym kapitałem, który muszą one chronić. Niemniej morze wymaga również wspólnych działań w celu stworzenia dobrobytu i ożywienia rozwoju. Stwierdzenie, że morze jest wrażliwym systemem, dotyczy zwłaszcza Mórz Adriatyckiego i Jońskiego, które tworzą basen o niskim stopniu wymiany wody, łączącym się z Morzem Śródziemnym, które jest z kolei morzem półzamkniętym. Aby zachować środowisko Morza Adriatyckiego i Jońskiego, do strategii adriatycko-jońskiej należy włączyć strategię morskie.

30. Podkreśla, że z tego punktu widzenia makroregion adriatycko-joński można postrzegać jako wspólnotę morską. Strategia nie będzie zatem polegać wyłącznie na sporządzeniu dokumentów dotyczących planowania, lecz również na podejmowaniu konkretnych i widocznych działań w celu sprostania wyzwaniom stojącym przed tym regionem. Państwa, regiony i inne zainteresowane strony będą musiały przejąć odpowiedzialność jako wiodący partnerzy w odniesieniu do konkretnych obszarów priorytetowych i projektów przewodnich zainspirowanych zintegrowanym podejściem do polityki morskiej oraz do polityki transportowej i portowej zgodnie z koncepcją korytarzy paneuropejskich.

31. Podkreśla, że oprócz wymiaru morskiego podejście makroregionalne będzie musiało uwzględnić każde poważniejsze wyzwanie stojące obecnie przed makroregionem adriatycko-jońskim, od ochrony i zachowania środowiska, energii, zmiany klimatu, badań naukowych i innowacji, po ochronę środowiska zasobów podwodnych i kulturowych, konkurencyjność, tworzenie miejsc pracy, handel, logistykę i kształcenie kadry zarządzającej sektora publicznego na obszarze adriatycko-jońskim.

⁽¹⁾ Niektóre z opracowywanych obecnie strategii to: strategia na rzecz Morza Północnego i Kanału La Manche, strategia na rzecz obszarów alpejskich, strategia na rzecz Morza Czarnego itd.

32. Przypomina stanowisko Komisji Europejskiej, zgodnie z którym strategię makroregionalną powinny obecnie uwzględnić zasadę „trzech nie”: żadnych nowych uregulowań, żadnych nowych instytucji i żadnych nowych środków. Uważa jednak, że jednocześnie potrzeba zasady „trzech tak”: dla wspólnie uzgodnionego stosowania i kontroli istniejących uregulowań w makroregionie; dla tworzenia – pod egidą organów Unii – platformy, sieci lub klastru terytorialnego samorządów regionalnych i lokalnych oraz państw członkowskich, z udziałem zainteresowanych stron, dla uzgodnionego wykorzystywania istniejących zasobów finansowych Unii w celu opracowywania i wdrażania strategii makroregionalnych.

33. Nalega, by Rada Europejska powierzyła Komisji Europejskiej zadanie opracowania do 2012–2013 r. adriatycko-jońskiego strategii makroregionalnej, gdyż – ze względu na odpowiednio zaawansowaną debatę – jest ona na szczeblu europejskim właściwym rozwiązaniem dla instytucji wspólnotowych, które dzięki niej będą mogły osiągnąć konsensus i przyjąć pragmatyczne podejście do trzech podstawowych elementów strategii makroregionalnej, wpływając na kształt nowego okresu programowania 2014–2020.

34. Podkreśla, że jeżeli chodzi o kwestię pomocniczości i proporcjonalności, podobnie jak w wypadku Morza Bałtyckiego i regionu Dunaju, możliwe jest także opracowanie europejskiej strategii dla regionu adriatycko-jońskiego, która – wykorzystując liczne istniejące już sieci współpracy, promując wiele realizowanych już inicjatyw, programów i projektów, a także dostosowując i koordynując instrumenty różnych podmiotów – przyczyni się do wzmocnienia procesu integracji zarówno między państwami członkowskimi, jak i w ich obrębie poprzez większe zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w proces decyzyjny i realizację konkretnych środków.

35. Podkreśla, że warunki te sprawiają, że strategia makroregionalna dla regionu adriatycko-jońskiego wydaje się doskonałym przykładem praktycznego zastosowania idei wielopoziomowego sprawowania rządów, gdyż stwarza ona możliwości udoskonalenia i optymalizacji współpracy i interakcji wszystkich podmiotów, które muszą stawić czoła poważnym wyzwaniom pojawiającym się na tym obszarze.

36. Przypomina, że na tym etapie, na którym większość środków opiera się na podstawie prawnej dotyczącej dziedzin leżących w kompetencji UE i państw członkowskich, Komisja będzie musiała początkowo ograniczyć się do proponowania określonych działań, które zostaną rozwinięte dzięki współpracy wszystkich zainteresowanych szczebli władzy, zgodnie z zakresem ich kompetencji i odpowiedzialności, a następnie przyjmie rolę polegającą na koordynacji, monitorowaniu, ułatwianiu realizacji strategii i podejmowaniu działań następczych. Do realizacji tego zadania Komisja powinna w możliwie szerokim stopniu wykorzystywać stosowne istniejące struktury.

Wnioski

37. Odnotowuje, że w świetle deklaracji przyjętych przez Radę Adriatycko-Jońską (ministrów spraw zagranicznych AII)

oraz w świetle pilnych problemów i obecnych wyzwań należy bezzwłocznie rozpocząć opracowywanie europejskiej strategii na rzecz regionu adriatycko-jońskiego, i apeluje do Rady Europejskiej o powierzenie tego zadania Komisji.

38. Zachęca Parlament Europejski, by w oparciu o deklaracje sporządzone na konferencji przewodniczących parlamentów krajowych należących do inicjatywy adriatycko-jońskiej (AII), a także z uwagi na ich wartość strategiczną dla zakończenia procesu przystąpienia do UE, zaangażował się on politycznie w zapoczątkowanie strategii UE dla makroregionu adriatycko-jońskiego.

39. Zachęca Parlament Europejski, który zajmuje się sporządzeniem istotnych dokumentów na temat realizacji zintegrowanej polityki morskiej, zarządzania wodami terytorialnymi i polityką transportową, by uwzględnił adriatycko-joński wymiar makroregionalny.

40. Podkreśla, że adriatycko-jońska strategia makroregionalna jest całkowicie zgodna z rozwojem euroregionów koncentrującym się na współpracy pomiędzy regionami granicznymi lub rozwoju struktur europejskich w kontekście projektów transgranicznych, ponadnarodowych i międzyregionalnych, przybierających formę prawną europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).

41. Zaleca, by w ramach polityki UE, a zwłaszcza polityki spójności w okresie po 2013 r., pośród obszarów współpracy terytorialnej w pełni uwzględniono strategię makroregionalną, przede wszystkim jeżeli chodzi o współpracę transgraniczną i transnarodową, tak by regionalne programy operacyjne w następnym okresie programowania (2014–2020) mogły przyczynić się do rzeczywistej realizacji tychże strategii.

42. Zgodnie z punktem 21 konkluzji Rady do Spraw Ogólnych z 13 kwietnia 2011 r. oraz z konkluzjami Rady Europejskiej z 23–24 czerwca 2011 r., a także z uwagi na fakt, że instytucje krajowe i lokalne od dłuższego czasu pracują nad możliwością stworzenia strategii makroregionalnej, zachęca Komisję Europejską do bezzwłocznego przeprowadzenia ścisłej kontroli obecnie realizowanych, już zatwierdzonych i dopiero zatwierdzanych projektów strategicznych, które dotyczą obszaru adriatycko-jońskiego. Apeluje też ponownie do Komisji Europejskiej, by trzy razy odpowiedziała „tak” na postulaty wymienione w punkcie 32 niniejszej opinii.

43. Uważa, że niezbędne i pilnie potrzebne jest dalsze rozważenie i określenie roli oraz funkcji makroregionów w odpowiedzialnej zielonej księdze, zgodnie z postulatem zawartym już w rezolucji w sprawie programu legislacyjnego i programu działań Komisji na 2010 r.

44. Podkreśla, że strategia na rzecz regionu adriatycko-jońskiego opiera się na zastosowaniu zasady pomocniczości. Będzie ona dotyczyć kwestii i problemów, których nie można rozwiązać wyłącznie na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.

45. Akcentuje, że strategia ta powinna zostać opracowana w ramach szerokich konsultacji publicznych i zrealizowana z uwzględnieniem doświadczeń zdobytych przy okazji strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego i dla regionu Dunaju, w ścisłej współpracy z sieciami i organizacjami obecnymi na tym obszarze oraz z Komitetem Regionów jako przedstawicielem władz lokalnych i regionalnych, a także z innymi ważnymi partnerami.

46. Przypomina, że zgodnie z zaleceniem Rady do Spraw Ogólnych z 13 kwietnia 2011 r. dotyczącym przejrzystości, widoczności i wymiany sprawdzonych rozwiązań między

strategiami makroregionalnymi, w czasie Open Days 2011 partnerstwo „Makroregion Adriatycko-Joński” przeprowadziło analizę zagadnień makroregionalnych, koncentrując się zwłaszcza na propozycji strategii makroregionalnej dla regionu adriatycko-jońskiego za pośrednictwem *debaty* z udziałem przedstawicieli trzynastu regionów i miast należących do partnerstwa oraz *warsztatów* partnerstw publiczno-prywatnych obejmujących prezentację realizowanych już projektów.

47. Powierza przewodniczącemu przekazanie niniejszej opinii z inicjatywy własnej Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, obecnej prezydencji w Radzie UE oraz partnerom w zespole trzech prezydencji.

Bruksela, 11 października 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO
